

Samráðsgátt stjórnvalda

Atvinnuvegaráðuneytið

Umsögn frá LS við drög að reglugerð
um breytingu á reglugerð um
strandveiðar nr. 460/2024.
Mál nr. S-58/2025.

Reykjavík 20. mars 2025

Landssamband smábátæigenda lýsir ánægju sinni yfir því sem fram kemur í stefnuýfirlýsingu ríkisstjórnar Krístrúnar Frostadóttur að tryggja 48 daga til strandveiða. LS hefur skilning á að nú verði það gert með breytingum á reglugerð um veiðar á atvinnuskyni á fiskveiðiárinu 2024/2025 og almanaksárinu 2025 er varðar það magn sem ráðstafað verður til strandveiða.

Jafnframt breytingum á reglugerð um strandveiðar nr. 460/2024 sem hér er til umsagnar.

1. Umsóknarfrestur

„Umsóknir um leyfi til strandveiða skulu berast Fiskistofu fyrir 15. apríl ár hvert og skal í umsókn tilgreina upphafsdag strandveiða innan strandveiðitímabils skv. 1. mgr. 2. gr.“

Um ástæður þessa segir að breytingin muni fela í sér aukinn fyrirsjáanleika og einföldun í framkvæmd að fjöldi báta liggi fyrir áður en strandveiðitímabilið hefst.

LS leggur áherslu á að hér er aðeins verið að tilkynna hvenær viðkomandi hyggst hefja veiðar, ekki verið að gera kröfu um að breytingar á eignarhaldi, né að gildistími haffærisskýrteinis, o.fl. sé klárt fyrir 15. apríl. Það verði eins og verið hefur hlutverk Fiskistofu að fara yfir þá þætti við afgreiðslu leyfisins.

2. Eignarhald

„„Eigandi lögaðila sem er lögskráður á fiskiskip á standveiðitímabilinu skv. 1. mgr. 2. gr. skal eiga meirihluta í lögaðilanum.““

Um ástæður þessa er ekki getið í texta sem fylgir reglugerðardrögnum.

Verði breytingartillagan samþykkt orðast 4. gr. svo: *„Einungis er heimilt að veita hverri útgerð, eiganda, einstaklingi eða lögaðila, leyfi til strandveiða fyrir eitt fiskiskip. Enginn eigenda lögaðila sem á bát með strandveiðileyfi getur átt aðild að nema einu strandveiðileyfi. **Eigandi lögaðila sem er lögskráður á fiskiskip á standveiðitímabilinu skv. 1. mgr. 2. gr. skal eiga meirihluta í lögaðilanum.** Fiskistofa skal fella niður strandveiðileyfi fiskiskips, þá þegar, ef fyrir liggja gögn sem sýna fram á að skilyrði **1. 2. og 3. málsl.** eru ekki uppfyllt.*

6. gr. a., L116/2006 um stjórn fiskveiða, fjallar um strandveiðar. Upphaf 4. mgr. orðast svo:

„Strandveiðar eru háðar sérstöku leyfi Fiskistofu. Fiskistofu er aðeins heimilt að veita fiskiskipi leyfi til strandveiða að fullnægt sé ákvæðum 5. gr. og einungis er heimilt að veita hverri útgerð, [eiganda], ⁴⁾ einstaklingi eða lögaðila, leyfi til strandveiða fyrir eitt fiskiskip. [Eigandi fiskiskips skal vera lögskráður á skipið“.

Lokamálsgrein greinarinnar orðast svo:

Ráðherra setur nánari reglur um framkvæmd strandveiða. [Þar er m.a. heimilt að setja nánari skilyrði um eignarhald. ... ⁶⁾ Enginn eigenda lögaðila sem á bát með strandveiðileyfi getur átt aðild nema að einu strandveiðileyfi.] ⁷⁾ ⁸⁾

LS hefur í nokkur ár haft af því áhyggjur að reglur um eignarhald hafi ekki verið virtar að því marki sem upphaflegt fyrirkomulag og núverandi sagði til um. Saga þessa skal hér rakin:

30. apríl 2010 – „einungis er heimilt að veita hverri útgerð, einstaklingi eða lögaðila, leyfi til strandveiða fyrir eitt fiskiskip“.

Um tilurð þess segir í [frumvarpinu](#) „Takmörkun þessi er sett með tilvísun til þess markmiðs að sem flestum verði gert mögulegt að stunda frjálssar veiðar með ströndinni á sjálfbæran hátt. Af þessu leiðir að ekki er gert ráð fyrir að strandveiðar séu stundaðar af aðilum sem eiga yfir mörgum skipum að ráða.“

11. júní 2011 – „Eigandi fiskiskips skal vera lögskráður á skipið.“ Sjá [frumvarp](#)

25. júní 2013 – „Þar er m.a. heimilt að setja nánari skilyrði um eignarhald. Ef eigandi fiskiskips er lögaðili er heimilt að kveða á um að lögskráðir sjómenn á fiskiskipinu eigi tiltekna lágmarkseignarhlutdeild í lögaðilanum. Enginn eigenda lögaðila sem á bát með strandveiðileyfi getur átt aðild nema að einu strandveiðileyfi.“ Í skýringum með [frumvarpi](#) kemur fram – „að heimilt verði að setja nánari ákvæði um eignarhald á fiskiskipum á strandveiðum, til að varna því að sami eða sömu aðilar geri út fleiri en einn strandveiðibát, en það stríðir gegn markmiðum strandveiða.“

29. júní 2020 – Felld brott úr lögnum vegna óskilvirkni: „Ef eigandi fiskiskips er lögaðili er heimilt að kveða á um að lögskráðir sjómenn á fiskiskipinu eigi tiltekna lágmarkseignarhlutdeild í lögaðilanum“.

Af framangreindu má álykta að á öllum stigum breytinga hafi það verið markmið löggjafans að koma í veg fyrir að sömu aðilar gerðu út fleiri en einn strandveiðibát. LS hefur á aðalfundum sínum viljað skerpa á ákvæðinu auk þess að tryggj yrði að raunverulegur eigandi væri lögskráður á bátinn. Samþykkt síðasta aðalfundar var engin undantekning:

„LS leggur til að skipstjóri strandveiðibáts skuli eiga minnst 26% í fyrirtæki sem gerir út strandveiðibát og það skráð í hlutafélagaskrá. Jafnframt að vera þinglýstur minnst sem 26% eigandi af sínum hlut í bátnum og jafnframt prókúruhafi. LS leggur áherslu á að ríkt eftirlit verði með eignarhaldi á bátum.“

Þar sem nú liggur fyrir að veiðidagar til strandveiða verði 48 leggur LS til að 4. mgr. reglugerðarinnar orðist svo:

„*Einungis er heimilt að veita hverri útgerð, eiganda, einstaklingi eða lögaðila, leyfi til strandveiða fyrir eitt fiskiskip. Enginn eigenda lögaðila sem á bát með strandveiðileyfi getur átt aðild að nema einu strandveiðileyfi. Eigandi lögaðila sem er lögskráður á fiskiskip á strandveiðitímabilinu skv. 1. mgr. 2. gr. skal eiga jafnan hlut á við aðra eigendur í lögaðilanum. Fiskistofa skal fella niður strandveiðileyfi fiskiskips, þá þegar, ef fyrir liggja*

gögn sem sýna fram á að skilyrði 1. og 2. másl. eru ekki uppfyllt. Ákvæði 3. ml. þessarar málsgreinar gildir ekki þar sem eigendur lögaðila eru innan sömu fjölskyldu; foreldrar, börn, tengda- eða barnabörn.

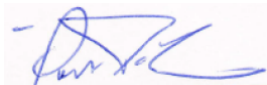
3. Skil á aflaupplýsingum fyrir löndun

LS er þeirrar skoðunar til að dagróðrabátar verði undanþegnir því að halda afladagbók.

Að lokum minnir LS á markmið strandveiða sem fram kom í stjórnarfrumvarpi 4. febrúar 2010. Með samþykkt þess féllu strandveiðar ekki lengur undir ákvæði til bráðabirgða heldur voru þær felldar inn í lög um stjórn fiskveiða sem sérstök grein.

„Yfirlýst markmið með heimild til strandveiða var nýting sjávarauðlindarinnar á nýjum grunni þar sem mönnum væri gert mögulegt að stunda veiðar með ströndinni á sjálfbæran og ábyrgan hátt. Með strandveiðunum var þannig opnað fyrir takmarkaðar veiðar meðal annars þeirra aðila sem hafa yfir að ráða aflamarki eða krókaflamarki.“

Virðingarfyllt

framkvæmdastjóri